

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΩΤΑ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΚΟΙΤΑΞΤΕ ΤΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Περιγραφή εξωτερικής εμφάνισης προσώπου

- Στην περιγραφή, ξεκινάμε την περιγραφή από τα γενικά και προχωράμε στις λεπτομέρειες. Αρχικά, στη θεματική πρόταση δίνουμε την γενική αρχική εντύπωση π.χ.: «Ο αδερφός μου ένα λεπτό, ψηλό αγόρι εφηβικής ηλικίας». Μετά προχωράμε σταδιακά στις λεπτομέρειες.
- Η περιγραφή προχωράει από πάνω προς τα κάτω. Αν έχουμε μια φωτογραφία προσώπου ή αν περιγράψουμε την εξωτερική εμφάνιση ενός φίλου μας π..χ. περιγράφουμε πρώτα το πρόσωπο και μετά τον κορμό – σώμα.
- Εκτός από τα τυπικά χαρακτηριστικά ενός ατόμου (π.χ. χρώμα ματιών, ύψος), αναφέρουμε και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Μπορούμε π.χ. να τονίσουμε ένα στοιχείο που είναι χαρακτηριστικό στην εμφάνιση του προσώπου, π.χ. το βλέμμα, εκφράσεις προσώπου ή το σώμα.
- Η περιγραφή πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες λεπτομέρειες. Το πόσες λεπτομέρειες θα γράψουμε εξαρτάται από το τι μας ζητάει η άσκηση. Αν μας ζητηθεί να περιγράψουμε μια συγκεκριμένη εικόνα- φωτογραφία ενός προσώπου, επικεντρωνόμαστε στα στοιχεία που βλέπουμε στην εικόνα (πρόσωπο, σώμα, ενδυμασία, κίνηση, ύψος). Αν μας ζητηθεί να περιγράψουμε την εξωτερική εμφάνιση ενός προσώπου που γνωρίζουμε τότε αναφερόμαστε στα ίδια στοιχεία περίπου αλλά τώρα γράφουμε τι φοράει συνήθως, ποια στοιχεία της εξωτερικής εμφάνισης τονίζει ιδιαίτερα κ.ά.
- Χρησιμοποιούμε πολλά επίθετα τα οποία περιγράφουν την εικόνα με ακρίβεια. Τα επίθετα παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην περιγραφή.
- Με βάση την εικόνα μπορούμε να κάνουμε υποθέσεις για την ψυχολογική κατάσταση του προσώπου. Οι υποθέσεις που κάνουμε δεν χρειάζεται να γραφούν στο τέλος αλλά μπορεί να γραφούν παράλληλα με την περιγραφή της εμφάνισης.
- Οι λεπτομέρειες που θα διαλέξουμε και ο τρόπος που θα τις παρουσιάσουμε εξαρτώνται από το σκοπό για τον οποίο κάνουμε την περιγραφή:
- έτσι μπορούμε να έχουμε α) αντικειμενική περιγραφή όπως π.χ. σε ένα δελτίο ταυτότητας και β) υποκειμενική περιγραφή. Στην υποκειμενική περιγραφή από τα επίθετα και τα σχόλια που θα χρησιμοποιήσουμε φαίνεται η προσωπική μας ματιά πάνω στο πρόσωπο. Π.χ. αν πούμε : «Ο πατέρας μου είναι ένας συμπαθητικός σαραντάρης άντρας μετρίου αναστήματος» η λέξη «συμπαθητικός» δείχνει τι νιώθουμε για το πρόσωπο.

Στο πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται κάποια επίθετα και μετοχές χρήσιμα για την περιγραφή ενός προσώπου. Σε αυτά μπορείτε να προσθέσετε δικά σας.

Ουσιαστικά	Επίθετα – μετοχές
βλέμμα	χαρούμενο, άγριο, άγρυπνο, ανήσυχο, απλανές, άχρωμο, βαθύ, βαθυστόχαστο, βλακώδες, βλοσυρό, διαπεραστικό, διεισδυτικό, έξυπνο, επίμονο, θλιμμένο, μελαγχολικό, μοχθηρό, οξύ, παγερό, παγωμένο, παράξενο, ποιητικό, σβησμένο, στοργικό, τρυφερό, ύπουλο κ.ά.
έκφραση	αγωνιώδης, ανήσυχη, ελεύθερη, έντονη, ευγενική, καλλιτεχνική, κοινή, λυπημένη, σοβαρή, φοβισμένη, χαρούμενη κ.ά.
ενδυμασία	αθλητική, άνετη, ανοιχτόχρωμη, ατημέλητη, εθνική, ειδική, ελαφριά, ελληνική, εορταστική, επίσημη, ευρωπαϊκή, καθημερινή, παραδοσιακή, πλούσια, πολυτελής, στρατιωτική, τοπική κ.ά.
κίνηση	άνετη, γοργή, γρήγορη, αργή, νωχελική, λικνιστική, ελεύθερη, ζωηρή, μετρημένη, ομαλή, περίεργη, προσεκτική, ύποπτη
κόμμωση/ χτένισμα	απλή, μοντέρνα, περίπλοκη, πολύπλοκη, επιμελημένη, ατημέλητη κ.ά.
μαλλιά	ανέμελα, περιποιημένα, απεριποίητα, , καλοχτενισμένα, άπλυτα, αργυρά, άσπρα, αχτένιστα, γκρίζα, ίσια, κατσαρά, κομμένα, κοντά, λαδωμένα, λίγα, μακριά, μαύρα, ξανθά, πλούσια, σγουρά, κάστανα, φουντωτά, βαμμένα, χρυσά, κ.ά.
μάτια	εκφραστικά, αισιόδοξα, αλλήθωρα, αμυγδαλωτά, ανοιχτά, απαισιόδοξα, αστραφτερά, άσχημα, βουρκωμένα, δακρυσμένα, ένοχα, έξυπνα, εχθρικά, θυμωμένα, κλειστά, λυπημένα, μουντά, παιδικά, πονηρά, σοβαρά, σχιστά, τρυφερά, υγρά, ύπουλα, καλοσυνάτα, ανοιχτόχρωμα κ.ά.
μούσι	απεριποίητο, λευκό, αραιό, περιποιημένο, πυκνό κ.ά.
μύτη	γαλλική, γαμψή, ελληνική, ίσια, κλασική, κόκκινη, μικρή, ολοστρόγγυλη, πλακουτσωτή, σουβλερή, χοντρή
πρόσωπο	αδύνατο, ανήμπορο, αντιπαθητικό, βαμμένο, γελαστό, γλυκό, ερυθρό, θλιμμένο, ιδρωμένο, κουρασμένο, λεπτό, λυπημένο, μακρύ, τρυφερό, νεανικό, ξαναμμένο, καθαρά, παχύ, πονεμένο, σκληρό, στοργυλό, συγκινημένο, συμπαθητικό, συσπασμένο, ταλαιπωρημένο, τραγικό, φωτεινό, χαρούμενο, χλωμό, χοντρό κ.ά.
ρούχα	επώνυμα, καθημερινά, καινούρια, πρόχειρα, στενά, κομψά, ανοιχτόχρωμα, σκουρόχρωμα,
στόμα	άσχημο, γεμάτο, μεγάλο, μικρό, μπουκωμένο, ωραίο, πλατύ
σώμα	αθλητικό, άσχημο, γεροδεμένο, εύπλαστο, καλλίγραμμα, λεπτό, παχύ, ωραίο, ευκίνητο, ευλύγιστο, δυσκίνητο, γυμνασμένο κ.ά.

ύφος	ευχαριστημένο, οργισμένο, ρητορικό, σκοτεινό, σοβαρό, υποκριτικό, χαρούμενο, βλοσυρό, φιλικό κ.ά.
φρύδια	γραμμένα, ζωηρά, καλογραμμένα, μαύρα, ογκώδη, πυκνά, σμιχτά, τονισμένα, χοντρά, λεπτά κ.ά.
χαμόγελο	αινιγματικό, γλυκό, ειρωνικό, λαμπερό, μεγάλο, παγωμένο, πικρό, πονηρό, συγκρατημένο, αυθόρμητο, εκτυφλωτικό, γοητευτικό κ.ά.

(Πηγή: διαδίκτυο, 6^ο Γυμνάσιο Χανίων)

Περιγραφή προσώπου γενικά

Αν μας ζητηθεί η περιγραφή προσώπου γενικά (π.χ. να περιγράψουμε ένα φίλο μας) τότε δεν περιοριζόμαστε μόνο στην εξωτερική του εμφάνιση, αλλά περιλαμβάνουμε τα εξής:

- εξωτερική εμφάνιση (γενικά αλλά και ειδικά, χαρακτηριστικά γνωρίσματα)
- το χαρακτήρα – προσωπικότητά του
- σχέση του με το περιβάλλον του και συμπεριφορά του (π.χ. στο σχολείο, συμμαθητές, εργασία, οικογένεια)
- ενδιαφέροντα, χόμπι, ταλέντα, συνήθειες
- γενική κρίση για το πρόσωπο (ένα δικό μας δηλ. γενικό χαρακτηρισμό για το άτομο που περιγράφουμε)

Ασκήσεις

1. Σε μία παράγραφο 100 περίπου λέξεων, να περιγράψετε την εξωτερική εμφάνιση ενός αγαπημένου σας προσώπου (γονέα, αδελφού/αδελφής, φίλου/φίλης κλπ.)

2. Σε μία παράγραφο 150 περίπου λέξεων (ή σε δύο παραγράφους 200 λέξεων), να περιγράψετε ένα αγαπημένο σας πρόσωπο (εξωτερική εμφάνιση, προσωπικότητα, ενδιαφέροντα κλπ.).

3. Να αναπτύξετε σε μία παράγραφο 150 περίπου λέξεων την εξής θεματική πρόταση: Ένα πρόσωπο που αγαπώ και θαυμάζω ιδιαίτερα είναι ο/ η.....

4. «Ακούω και μιλώ», σ. 121, ενότητα 7: μπορείτε να περιγράψετε τα πρόσωπα της φωτογραφίας στην εν λόγω άσκηση.

5.. Για τους χιουμορίστες της παρέας...

Σε ένα κείμενο 100 περίπου λέξεων, να περιγράψετε τον καινούριο μας, ανεπιθύμητο επισκέπτη, τον κορονοϊό. (Θέλω ένα ελεύθερο, χιουμοριστικό κείμενο).

ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Να δουλέψετε μία ή όσες εργασίες θέλετε.
2. Ιδέες: από το κείμενο 7 σε. 120 (ενότητα 7), από το «Βάνκα» που πρόσφατα κάναμε (με το Α1, Α2) κλπ.
3. Περισσότερο να πω: ακολουθούμε τους κανόνες που έχουμε μάθει για την περιγραφή και την παράγραφο.
4. Πριν από τις εργασίες, θα διαβάσετε τη θεωρία που προηγείται.

ΠΩΣ ΘΑ ΣΤΕΙΛΕΤΕ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΑΣ

1. Τις πληκτρολογείτε και τις στέλνετε στο mail μου.
2. Τις γράφετε κανονικά στο τετράδιό σας, τις φωτογραφίζετε με το κινητό σας και μου τις στέλνετε στο mail: theonikotini@yahoo.gr

Περιγραφή εικόνας – έργου τέχνης

- Αναφέρουμε τον τίτλο και το δημιουργό του, αν το ξέρουμε και δίνουμε μια γενική αρχική εντύπωση που μας προκαλεί το έργο. Κατόπιν αναφέρουμε το θέμα του. Π.χ. : Ο πίνακας του Βρυζάκη απεικονίζει μια εντυπωσιακή\ δραματική σκηνή από την επανάσταση του 1821 (στην ενότητα 7, σ. 121).
- Αν γνωρίζουμε, μπορούμε να αναφερθούμε στην τεχνοτροπία του και τα υλικά του (π.χ. ελαιογραφία, ακουαρέλα κ.ά., ρομαντικό, ιμπρεσιονιστικό έργο κ.ά.)
- Περιγράφουμε τον πίνακα:
 - Γενικός κανόνας είναι ότι προχωρούμε από τα γενικά στα ειδικά, από τα σημαντικά στα λιγότερο σημαντικά.
 - Περιγράφουμε συνήθως ό,τι βλέπουμε στο μπροστινό και κεντρικό μέρος και στη συνέχεια ό,τι βλέπουμε στο πίσω μέρος. Μπορούμε να κινηθούμε επίσης από το κέντρο προς τα αριστερά και δεξιά και μετά πίσω.
 - αν το έργο έχει πρόσωπα, περιγράφουμε τα κεντρικά πρόσωπα πρώτα και στη συνέχεια τα δευτερεύοντα. Στα πρόσωπα σχολιάζουμε την εμφάνιση, τη έκφρασή τους, την κίνηση ή τη στάση που έχουν, τη δραστηριότητα που ίσως κάνουν, το χώρο στον οποίο βρίσκονται.
 - Αν τα πρόσωπα βρίσκονται σε εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο παίζει και αυτό ρόλο. Τοποθετούμε τα πρόσωπα στο χώρο που βρίσκονται και περιγράφουμε λεπτομερώς το χώρο αυτό.
 - Αν το έργο παριστάνει ένα τοπίο, αναφέρουμε λεπτομερώς τα στοιχεία. Μπορούμε πάλι να κινηθούμε από το κέντρο προς τα αριστερά, δεξιά, πίσω. Όποια πορεία κι αν διαλέξουμε πρέπει όμως να το κάνουμε με σύστημα και σειρά.
 - Σε όλα τα παραπάνω παίζει σημαντικό ρόλο το χρώμα, καθώς και το φως και η σκιά που μπορεί να δίνουν μια συγκεκριμένη ατμόσφαιρα στο έργο. Μπορούμε επίσης να κάνουμε κάποιες κρίσεις για τις μορφές.
 - Αναφέρουμε τι βαθύτερο μήνυμα ή συμβολισμό μπορεί να κρύβει το έργο. Π.χ. να απεικονίζει την μητρική στοργή και την τρυφερότητα, τον ηρωικό αγώνα των πολεμιστών για την ελευθερία.
 - Μπορούμε τέλος να αναφέρουμε τι εντύπωση δημιουργεί στο θεατή το έργο (μεταδίδει π.χ. συγκίνηση, ένταση κ.ά.).
 - Σε όλα τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να προσθέσουμε ό,τι άλλο κρίνουμε απαραίτητο, να κάνουμε προσθέσεις και αφαιρέσεις.

Άσκηση:

Σε μία παράγραφο τουλάχιστον 100 λέξεων, να περιγράψετε τον πίνακα «Μητρική στοργή» του Ιακωβίδη που βλέπετε παραπάνω.

